

DUK apie rekomendacinio dokumento dėl neveiksnių paskolų priedą

1 Kokia šio priedo paskirtis? Koks jo ryšys su rekomendaciniu dokumentu bankams apie neveiksnius paskolas?

Priėdė išdėstytos kiekybinės gairės, kuriomis skatinama įtvirtinti praktiką laiku sudaryti atidėjinius neveiksnioms paskoloms (NP) dengti. Jis papildo 2017 m. kovo mėn. ECB paskelbtą rekomendacinį dokumentą dėl NP, kuriame dėmesys telkiamas į kokybinius aspektus.

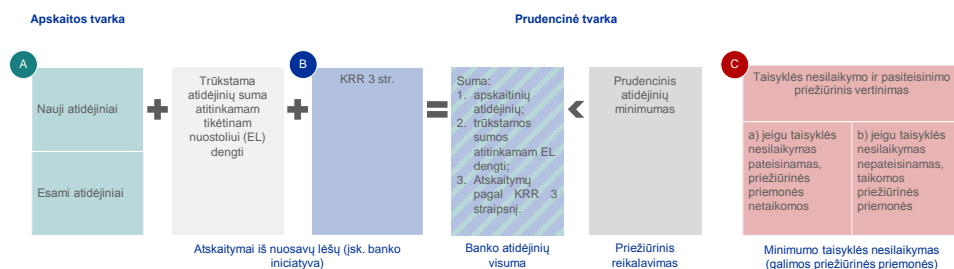
2 Kokia šio priedo taikymo sritis ir kada jis įsigalios?

Priėdas taikomas visoms svarbioms įstaigoms. Jis nėra teisiškai privalomas, tačiau jame išdėstytų nuostatų nesilaikymo atvejus bankai turi tinkamai paaiškinti. Jeigu nebus pateikta svarių argumentų ir įrodymų, gali būti taikomos priežiūrinės priemonės. Lūkesčiai dėl prudencinio padengimo atidėjiniais bus taikomi visoms pozicijoms, naujai priskirtoms prie neveiksnių pozicijų kategorijos (pagal EBI apibrėžtį) nuo 2018 m. sausio 1 d.

3 Koks šio priedo ryšys su apskaitos standartais, o konkrečiau – su 9-uoju TFAS?

Priėdė aprašyta prudencinė priemonė, pagal kurią bankai, kaip alternatyvą apskaitiniams atidėjiniams, gali daryti atskaitymus iš nuosavų lėšų pagal Kapitalo reikalavimų reglamento (KRR)¹ 3 straipsnį, kad tenkintų atitinkamus priežiūrinius lūkesčius. Tačiau vertinant, ar laikomasi prudencinio atidėjinių minimumo taisyklės, bus atsižvelgiama į visus apskaitinius atidėjinius, taip pat ir į galimą atidėjinių padidėjimą 2018 metais įsigaliojus 9-ajam TFAS. Bankai turėtų įsidėmėti, kad atidėjinių padidėjimas pradėjus taikyti 9-ąjį TFAS neturi poveikio pelnui ir nuostoliumi, o bet kokiam dėl to pasireiškusiam poveikiui kapitalui gali būti taikomos pereinamojo laikotarpio nuostatos.

¹ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms

4 **Kokio atidėjinių minimumo taisyklės poveikio tikimasi? Ar gali kilti skubių NP pardavimų banga ir ar buvo išnagrinėta, koks tikėtinas poveikis kiekvienoje šalyje atskirai?**

Priede išdėstytos gairės taikomos tik naujoms NP. Tai reiškia, kad poveikis priklausys nuo naujų NP srauto, o jis pastaruoju metu visose ES sumažėjo. Be to, atidėjinių sudarymo gairės taikomos tik tiems bankams, kurie vis dar turi neveiksnių pozicijų neužtikrintų dalių, nepadengtų praėjus 2 metams, arba užtikrintų dalių, nepadengtų praėjus 7 metams. Kalbant apie galimą poveikį antrinei NP rinkai, pažymėtina, kad išdėstyti lūkesčiai taikomi dėl grynojo NP lygio, t. y. NP lygio atėmus prudencinius atidėjinius. Kovo 20 d. paskelbtame rekomendaciniame dokumente nurodoma, kad NP pardavimas yra tik vienas iš galimų didelio NP lygio problemos sprendimo būdų.

5 **Kodėl atidėjinių minimumo taisyklė taikoma tik naujoms NP? Kokias dar priemones ketinate taikyti NP?**

ECB bankų priežiūros padaliniai per jungtines priežiūros grupes (JPG) vertina svarbių įstaigų strategijų, parengtų siekiant sumažinti turimų NP lygį pagal užsibrėžtus NP lygio mažinimo tikslus, patikimumą ir ambicingumą. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad svarbios įstaigos savo NP lygį jau gerokai sumažino – nuo 950 mlrd. eurų (2016 m. I ketvirtį) iki 865 mlrd. eurų (2017 m. I ketvirtį). Priežiūros institucijos ir toliau stebės konkrečių bankų daromą pažangą mažinant NP lygį ir iki 2018 m. I ketvirčio pateiks savo pasiūlymus dėl tolesnės esamo NP lygio mažinimo politikos, įskaitant pereinamojo laikotarpio priemones.

6 **Kokį poveikį, jūsų vertinimu, padarė rekomendacinis dokumentas dėl NP po jo paskelbimo 2017 m. kovo mėn.?**

Nuo tada, kai rekomendacinis dokumentas buvo paskelbtas, JPG aktyviai dirba su bankais įvairiais dokumente nagrinėjamais klausimais ir padeda svarbioms įstaigoms identifikuoti galimas dokumento nuostatų laikymosi kliūtis ir jas šalinti. Be to, kai kurie bankai pradėjo aktyviau spręsti NP klausimą, pavyzdžiui, padidino vidinius NP lygio mažinimo pajėgumus, taip pat dalį NP pardavė ir pakeitė vertybiniais popieriais. Vis dėlto yra ir bankų, kurie skiria nepakankamai dėmesio turimo didelio NP lygio klausimui ir nesiima ryžtingų veiksmų.

7 **Kaip užtikrinsite, kad bankai vadovautųsi priede išdėstytais gairėmis?**

Pirma, bankai turėtų bent kartą per metus pateikti ataskaitą, kaip laikosi šiame priede nustatytos prudencinio atidėjinių minimumo taisyklės. Jeigu priede išdėstyti priežiūriniai lūkesčiai nėra visiškai tenkinami, ataskaita turėtų būti pateikiama su nesilaikymo atvejų paaiškinimu ir pagrindimu. Jeigu nesilaikymo atvejai nebus pakankamai argumentuoti, bankui gali būti pritaikytos priežiūrinės priemonės.

8 **Į ką atsižvelgėte rengdami priedą?**

Rengiant priedą buvo atsižvelgta į keletą veiksnių: priežiūros ekspertų nuomonę, įvairią tarptautinę atidėjinių sudarymo praktiką ir neveiksnių paskolų nurašymo reikalavimus, pertvarkymo proceso įvairiose ES šalyse greitį bei neseniai padarytus atitinkamus pagerinimus. ECB bankų priežiūros ekspertų nuomone, pasiūlytu priedu sukurtas darnus metodas, kuriuo vadovaujantis ateityje būtų galima įtvirtinti praktiką laiku sudaryti atidėjinius neveiksnioms paskoloms dengti.

9 **Kaip šis priedas derinamas su kitomis ES iniciatyvomis NP klausimu?**

Plačiai pripažįstama, jog tam, kad Europos bankai galėtų išspręsti savo NP problemas, reikia, kad visi suinteresuotieji subjektai bendrai dėtų pastangas. Dėl šios priežasties ECB šiuo klausimu labai glaudžiai bendradarbiauja su kitomis Europos institucijomis.

10 **Ar priede išdėstytos nuostatos taikomos ir už skolas perimtam turtui?**

Perimtam turtui priedas kol kas netaikomas. Tačiau ECB bankų priežiūros ekspertai atidžiai stebi pokyčius perimto turto valdymo srityje. Jeigu bankai NP lygį mažina tik perimdami turtą, bet jo vėliau negali realizuoti, bus taikomos priežiūrinės priemonės. Todėl ir rekomendaciniame dokumente dėl NP primygtinai raginama, kad bankai, vertindami tokį turtą, taikytų tinkamus vertės mažinimo koeficientus.